

ทักษะการสื่อสาร การฟัง

การฟัง

หมายถึง การรับรู้ การเข้าใจ จับประเด็นและ
แปลความหมายจากเสียงที่เป็นคำพูด สัญญาณ
ต่างๆ ที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

กระบวนการฟังประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน คือ

๑. เป็นกระบวนการแรกของการฟัง โดยการได้ยินเสียงที่เป็นคำพูดจากบุคคลโดยตรง หรือจากสื่อ หรือเสียงสัญญาณต่างๆ
๒. รับรู้ เป็นกระบวนการขั้นที่สองต่อการได้ยิน การรับรู้จะเป็นการแปลความหมายของคำพูด หรือความหมายที่ได้รับ
๓. เข้าใจ เป็นกระบวนการขั้นที่สาม เมื่อประสาทสัมผัสได้ยิน และรับรู้ความหมายจากการฟังแล้วเกิดความเข้าใจ
๔. พิจารณา เป็นกระบวนการขั้นที่สี่ เมื่อเข้าใจสารที่ได้ฟังแล้ว ก็นำมาพิจารณาแยกแยะว่า สารนั้นเป็นสารประเภทใด โดยการใช้วิจารณญาณว่าควรจะเชื่อได้หรือไม่ ข้อมูลที่ได้ฟังมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด
๕. นำไปใช้ เป็นกระบวนการสุดท้ายของการฟัง เมื่อใช้วิจารณญาณวิเคราะห์แล้วสรุปนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

จุดมุ่งหมายของการฟัง

๑. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ
๒. การฟังเพื่อจับใจความโดยละเอียด
๓. การฟังเพื่อหาเหตุผลมาโต้แย้งหรือคล้อยตาม
๔. การฟังเพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง
๕. การฟังเพื่อส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ความสำคัญของการฟัง

๑. การฟังทำให้ได้รับความรู้ เช่น การฟังการบรรยายในชั้นเรียน การฟังข่าวสารประจำวัน ทำให้ได้รับความรู้ทันเหตุการณ์ วิทยุ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ วิกิทัศน์ ซีดี-รอม ฯลฯ

๒. การฟังทำให้เกิดความคิดกว้างไกล การสร้างนิสัยการฟังที่ดี ทำให้เกิดความคิดไปในด้านต่างๆ สามารถแก้ปัญหา สร้างงาน วิเคราะห์ พิจารณาเรื่องต่างๆที่เกิดขึ้นได้

๓. การฟังทำให้เกิดการพัฒนาตนเอง การฟังเรื่องราวต่างๆทำให้ได้รับความรู้มากมาย ผู้ฟังสามารถนำมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินชีวิตประจำวัน

๔. การฟังทำให้เกิดความจรรโลงใจ และซาบซึ้ง การฟังบทร้อยกรอง สุณทรพจน์ คำสอนของนักปราชญ์ ผู้นำทางศาสนา การฟังบทเพลง ดนตรีที่มีความหมายลึกซึ้ง ก็น่าสนใจ ทำให้จิตใจสดชื่นแจ่มใส

๕. การฟังเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ที่ทำให้ครอบครัวมีความสุข ความอบอุ่นการฟังในสังคม

ประโยชน์ของการฟัง

๑. การฟังช่วยให้การพูดสมบูรณ์ องค์ประกอบของการพูดที่สำคัญ ได้แก่ ผู้ส่งสาร ตัวสาร สื่อ และจะสมบูรณ์ไม่ได้ถ้าหากการพูดนั้นไม่มีผู้ฟัง การฟังที่ดีจะช่วยให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล และเกิดการตอบสนองได้อย่างถูกต้อง

๒. การฟังทำให้ได้รับความรู้ ความคิด ทักษะคติ การฟังทำให้ได้รับรู้เรื่องราวที่แปลกใหม่ของบุคคลที่เราสนทนารวมทั้งเรื่องราวต่างๆอีกมากมายที่ยังไม่เคยได้ยินมาก่อน และสามารถนำไปใช้ประยุกต์กับชีวิตประจำวัน การทำงาน และนำไปขยายผลต่อได้

๓. การฟังทำให้ได้รับความเพลิดเพลิน การเลือกฟังสิ่งที่เป็นประโยชน์ทำให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ รวมทั้งก่อให้เกิดความสนุกสนานอีกด้วย

๔. การฟังช่วยให้เปลี่ยนทัศนคติ และช่วยยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น การฟัง
มากทำให้ผู้ฟังมองโลกได้กว้างขึ้น

๕. การฟังทำให้เกิดวิจารณ์ญาณ การฟังด้วยปัญญาทำให้สามารถรับรู้
เรื่องราวได้อย่างละเอียดถูกต้องและลึกซึ้ง

๖. การฟังทำให้เกิดปฏิกิริยาไหวพริบ การฟังมากและฟังด้วยความ
ตั้งใจ รู้จักสังเกตและวิเคราะห์ ทำให้สามารถอ่านความรู้สึกนึกคิด และรู้
เท่าทันในการกระทำของผู้อื่น

ลักษณะการฟังที่ดี

- 1 ตั้งจุดมุ่งหมายของการฟัง
- 2 วิเคราะห์จุดหมาย ของผู้พูด
- 3 ฟังสารตั้งแต่ต้นจนจบ
4. จับประเด็นหลักและ ความคิดหลักและสาระสำคัญ
- 5 หลีกเลี่ยงการจับผิดของผู้พูด
6. ให้เกียรติและให้กำลังใจผู้พูด
- 7 ฟังอย่างพินิจพิเคราะห์และใช้วิจารณ์ญาณ
- 8 มีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูด
- 9 ฟังอย่างสร้างสรรค์
- 10 ฟังอย่างสำรวมและมีมารยาท

ลักษณะของการฟังที่ไม่ดี

- 1 การฟังโดยผิดวัตถุประสงค์
- 2 การฟังโดยขาดความพร้อมทางร่างกายและจิตใจ
3. การฟังโดยขาดสมาธิ
- 4 การฟังโดยขาดความกระตือรือร้น

วิธีฝึกการฟัง

- 1 ฝึกความสามารถการได้ยิน
2. ฝึกจิตใจให้มั่นคงมีสมาธิ
- 3 เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะฟัง
- 4 ฝึกตนเองให้เป็นคนใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นมีเจตคติที่ดีต่อผู้พูด
- 5 ขณะฟังควรฟังให้เข้าใจเรื่องราวของสาร

การปรับปรุงประสิทธิภาพการฟัง

- 1.เตรียมตัวให้พร้อม
- 2 เลือกตำแหน่งที่นั่งให้เหมาะสม
- 3 ฟังด้วยความตั้งใจ
- 4 ฟังด้วย โดยมีปฏิภิกิริยาสัมพันธ์กับผู้พูด
โดยจริงใจ
- 5 รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพต่างๆ
- 6 จดบันทึกสิ่งที่ได้ฟังและนำไปประโยชน์

การพัฒนาสมรรถภาพการฟัง

1 การเตรียมก่อนฟัง

2 การปฏิบัติตนขณะฟัง

- เลือกหาที่นั่งให้เหมาะสม

- ตั้งใจฟังจับใจความ แยกแยะ วิเคราะห์เนื้อเรื่องที่ฟัง

- จดบันทึกสิ่งที่ฟัง

- สร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้พูดและผู้ฟัง

- มีมารยาทในการฟังที่ดี

การแก้ไขข้อบกพร่องของการฟัง

วิธีการแก้ไขข้อบกพร่องของการฟังที่ได้ผลดีที่สุดคือการแก้ไข โดยพิจารณาว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้การฟัง ไม่สมบูรณ์อาจจะแก้ไขที่มีข้อบกพร่อง

1 แก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดจากผู้พูดซึ่งมีหลายประเด็นเช่น พูดค่อย พูดไม่ชัด พูดเร็วหรือช้า พูดกำกวมเป็นต้น

2 แก้ไขข้อบกพร่องที่เกิด จากตัวผู้ฟังต้องฝึกฝนกันบ้าง ให้รู้จักฟังที่ถูกต้อง เช่นไม่มีสมาธิในการฟังทผู้ฟังต้องพยายามฝึกตนเองให้มี ใจจดจ่อในเรื่องที่ตนเองฟัง

3. แก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดจากสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่ไม่อำนวย เช่นการพูดในที่ชุมนุมกลุ่มชน

4.แก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดจากเรื่องที่น่ามาพูดผู้พูดควรเลือกเรื่องที่น่าสนใจ ทันทัย ไม่พูดเรื่องสลับซับซ้อนมากเกินไป

สรุป

การฟังเป็นพฤติกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ถ้าฟังจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของผู้พูด แต่ถ้าการฟังนั้นมีข้อบกพร่องด้วยเหตุผลต่าง ๆ ก็จะทำให้ความรู้ ความเข้าใจ หรือความเพติดเพลิดไม่สมบูรณ์ อีกทั้งอาจนำมาซึ่งความเข้าใจผิดระหว่างกัน การฟังจึงสามารถเรียนรู้ได้ว่าควรมีพฤติกรรมที่ฟังปฏิบัติหรือควรหลีกเลี่ยงอย่างไร นอกจากนี้ภาษากายหลายรูปแบบก็สามารถสื่อรวมพร้อมกับภาษาพูดและการฟังด้วย

การฟังที่สัมฤทธิ์ผล

[HTTP://YOUTU.BE/V6WCAZCD5JW](http://youtu.be/V6WCAZCD5JW)

การฟังที่ไม่สัมฤทธิ์ผล

[HTTP://YOUTU.BE/JOXPKB90HF8](http://youtu.be/JOXPKB90HF8)

สมาชิกกลุ่ม 1

บทความบทที่ 1 ทักษะการฟัง

1. น.ส.นิศาชล	ตำคำปัญญา	080
2. น.ส.อัจฉลี	ทองน้อย	084
3. นางอรพินทร์	ลือดัง	098
4. น.ส.รจนา	สายเครื่อง	101
5. น.ส.พิศมัย	ก้อนคำ	104
6. น.ส.วิไลพร	ก้อนตั้ง	109
7. น.ส.กัลยรัตน์	วงศ์ฤทธิเจริญกุล	114